

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معاونت پژوهش

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

بایاری از خداوند بجان و اعتماد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشت مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه اهمیت جایگاه دانشگاه در اعتلای فرهنگ و تمدن بشری مادیان و انجمن علمی و اعضای هیئت علمی واحد های دانشگاه آزاد اسلامی متعهد می گردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تعهد می کنیم:

- ۱- اصل برانست: التزام به برانست جویی از هر گونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی حوزه علم و پژوهش را به شائبه های غیر علمی می آلاینند.
- ۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هر گونه جانب داری غیر علمی و حفاظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۳- اصل ترویج: تعهد به رواج و دانش و ارائه نتایج تحقیقات و انتقال آن به بهکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۴- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب تقد و خودداری از هر گونه حرمت شکنی.
- ۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران، پروهیدگان (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۶- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمانها و کشور و کلیه افراد و نهاد های مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هر گونه پنهان سازی حقیقت.
- ۸- اصل مالکیت مادی و معنوی: تعهد به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه بهکاران پژوهش.
- ۹- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی، گروه جمعیت شناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: جمعیت شناسی

عنوان:

مقایسه عوامل مرتبط بر باروری در زنان همسر دار ۳۴-۳۰ با ۶۴-۶۰ ساله سنندج

در سال ۱۳۹۲

استاد راهنما:

دکتر سیدرضا معینی

استاد مشاور:

دکتر مهرداد جواهری پور

نگارش:

نسرین استاد نوروزی

تابستان ۱۳۹۲

تقدیم به:

روح پاک پدر بزرگوارم، که عالمانه به من آموخت تا چگونه در عرصه زندگی، ایستادگی را تجربه نمایم.
به مادر دلسوز و مهربانم، دریای بی کران فداکاری و عشق که وجودم برایش همه رنج بود و وجودش

برایم همه مهر.

برادر و خواهرهایم، همراهان همیشگی و پشتوانه های زندگیم.

حال این برک سبزی است تحفه درویش تقدیم آنان....

مشکرو قدردانی:

خداوند بزرگ را شاکرم که لطف خود را شامل حال من نمود تا بتوانم تحقیق خود را به پایان برسانم و بتوانم سهمی هر چند اندک، در راه توسعه علمی کشورم بردارم.

"من لم یسکر المخلوق لم یسکر الخالق" بر خود لازم می دانم از کلیه کسانی که بنده را در تدوین و نگارش این پایان نامه یاری نمودند مشکرو قدردانی نمایم، به خصوص از:

استاد فرزانه جناب آقای دکتر سیدرضا معینی، استاد راهنما که در کلیه مراحل انجام این پژوهش با خوشروئی، یاری و راهنمایی ام نمودند.

استاد فرهیخته جناب آقای دکتر مهرداد جواهری پور، استاد مشاور که با دقت نظر خاصی مشاوره لازم در این خصوص را ارائه نمودند.

جناب آقای فردین غریبی، همکار محترم در معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کردستان که در تمام مراحل تحقیق همکاری دلوز بودند.

صمیمانه مشکرو قدردانی می نمایم.

بسمه تعالی

تعهدنامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب نسرین استادنوروزی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد به شماره دانشجویی ۹۰۰۷۶۰۰۴۳ در رشته جمعیت شناسی که در تاریخ ۹۲/۶/۲۵ از پایان نامه خود تحت عنوان:

مقایسه عوامل مرتبط بر باروری در زنان همسر دار ۳۴-۳۰ با ۶۴-۶۰ ساله سندج در سال ۱۳۹۲

با کسب نمره و درجه دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

۱. این پایان نامه، حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده، توسط اینجانب بوده است و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و) استفاده نموده ام، طبق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده ام.
۲. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
۳. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و از این رساله را داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد، مجوزهای مربوط را اخذ نمایم.
۴. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و واحد دانشگاهی، مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نماید و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء

بسمه تعالی

در تاریخ: ۹۲/۶/۲۵

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم **نسرین استادنوروزی** از پایان نامه خود دفاع نموده و با
نمره **بحروف** و با درجه **مورد تصویب قرار گرفت.**

امضا استاد راهنما

آزاد اسلامی - واحد تهران مرکزی
دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی

XX

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۵۰۶۹۱۲۰۲۲
عنوان پایان نامه: مقایسه عوامل مرتبط بر باروری در زنان همسر دار ۳۴-۳۰ با ۶۴-۶۰ ساله سندج در سال ۱۳۹۲		
نام و نام خانوادگی دانشجو: نسرين استادنوروزی	شماره دانشجویی: ۹۰۰۷۶۰۰۴۳	تاریخ شروع پایان نامه: ۹۱/۱۱/۱۵
رشته تحصیلی: علوم اجتماعی-جمعیت شناسی	استاد/استادان راهنما: دکتر سیدرضا معینی	تاریخ اتمام پایان نامه: ۹۲/۶/۲۵
استاد/استادان مشاور: دکتر مهرداد جواهری پور		
<p>چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده):</p> <p>زمینه و هدف: باروری، مرگ و میر و مهاجرت از عناصر پویای تحلیل جمعیت هستند در بسیاری از نقاط دنیا باروری به لحاظ واکنش های دموگرافیکی، نسبت به دیگر عناصر از اهمیت و افری برخوردار می باشد، زیرا سطح باروری که در گذشته تقریباً ثابت بود اکنون کاهش بسیاری یافته و رشد جمعیت نیز به تبع آن کم شده است. دانستن الگوی تغییرات باروری و سمت و سوی آینده آن در هر کشوری می تواند از اهمیت بالایی برای برنامه ریزی های کشوری برخوردار باشد لذا این مطالعه باهدف مقایسه عوامل مرتبط بر باروری در زنان همسر دار ۳۴-۳۰ با ۶۴-۶۰ ساله سندج انجام شد.</p> <p>روش بررسی: در این مطالعه مقطعی تعداد ۴۰۰ نفر از زنان ۳۴-۳۰ و ۶۴-۶۰ ساله شرکت داشتند. در ۴ روستا و ۳ منطقه شهری (مرفه، متوسط و ضعیف) نمونه گیری نسبتی انجام شد داده های مورد نیاز از طریق مصاحبه و با استفاده از ابزار پرسشنامه جمع آوری گردید برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار SPSS ۱۸، تست های آماری کای دو، t، تست، فیشر و رگرسیون استفاده شد جهت فرموله کردن موضوع و تدوین فرضیات از مطالعات نظری در حوزه های جامعه شناسی و جمعیت شناسی از جمله نظریه های جمعیتی باروری و طرفداران و مخالفان آن، نظریه های اقتصادی، اجتماعی همچون تئوری های نابرابری جنسیتی بازار کار و تبیین دیدگاهها با توجه به مدل های لینشتاین، گری بکر، درآمد نسبی استرلین و نظریه های فرهنگی باروری مانند تئوری نوگرایی، تئوری متغیرهای بینابینی و... بهره گیری شده است.</p> <p>یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که بین مذهب زنان، مذهب همسر، سطح تحصیلات زنان و همسر، شغل همسر، میزان درآمد و روش پیشگیری قبل از اولین بارداری بین دو گروه مورد مطالعه ارتباط معنی دار آماری وجود دارد ($P < 0/05$). اما بین محل سکونت، شغل، نوع خانواده، نوع ازدواج، تعداد ازدواج و ترجیح جنسی فرزندان تفاوت معنی داری آماری مشاهده نشد.</p> <p>نتیجه گیری: سن ازدواج، سطح تحصیلات و استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری با میزان باروری زنان ارتباط دارد که بر اهمیت نقش آموزش و تحصیلات در باروری زنان تاکید می نماید. این متغیر می تواند به طور مستقیم و غیر مستقیم بر روی باروری تاثیر گذار باشد.</p> <p>کلیدواژه: میزان باروری، سن ازدواج، تحصیلات، استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری</p>		

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است تاریخ و امضا:
 مناسب نیست

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	چکیده
	مقدمه
	فصل اول: کلیات تحقیق
۵	۱-۱- بیان مسئله تحقیق.....
۷	نمودار ۱-۱: برآورد میزان باروری کل در ایران طی سالهای ۱۳۸۵ - ۱۳۵۱.....
۹	۱-۲- اهداف تحقیق.....
۹	هدف اصلی.....
۹	اهداف فرعی.....
۱۰	۱-۳- بیان ضرورت های تحقیق.....
۱۱	۱-۴- محدوده مکانی تحقیق.....
۱۱	۱-۵- محدوده زمانی تحقیق.....
۱۲	۱-۶- تعریف مفاهیم واصطلاحات.....
۱۲	۱-۶-۱- جمعیت.....
۱۲	۱-۶-۲- سیاست جمعیتی.....
۱۲	۱-۶-۳- زنان همسر دار.....
۱۲	۱-۶-۴- تعداد مطلوب فرزند.....
۱۲	۱-۶-۵- باروری.....
۱۲	۱-۶-۶- باروری کل.....
۱۲	۱-۶-۷- نسل.....
۱۲	۱-۶-۸- سطح جایگزینی باروری.....
۱۳	۱-۷- مدل تحقیق.....
	فصل دوم: مبانی و چهارچوب نظری تحقیق
۱۵	۲-۱- پیشینه تحقیق.....
۱۵	۲-۱-۱- پیشینه تحقیق در ایران.....
۱۷	۲-۱-۲- پیشینه تحقیق در جهان.....

۱۹مباحث نظری تحقیق	۲-۲
۱۹نظریه های جمعیتی	۲-۲-۱
۱۹نظریه طرفداران افزایش جمعیت	۲-۲-۱-۱
۲۰نظریه طرفداران مخالفان افزایش جمعیت	۲-۲-۱-۲
۲۲نظریه طرفداران جمعیت ثابت	۲-۲-۳-۱
۲۳نظریه طرفداران جمعیت متناسب یا مطلوب	۲-۲-۱-۴
۲۳تئوری های باروری	۲-۲-۲
۲۴تئوری های اقتصادی تعیین کننده باروری	۲-۲-۱
۲۴تئوری بکر	۲-۲-۱-۱
۲۵تئوری تودارو	۲-۲-۱-۲
۲۵تئوری لینبشتاین	۲-۲-۱-۳
۲۶تئوری کالدول	۲-۲-۱-۴
۲۶تئوری های اقتصادی، اجتماعی باروری	۲-۲-۲
۲۷تئوری ایسترلین	۲-۲-۱
۲۸تئوری های اجتماعی، فرهنگی باروری	۲-۲-۳
۲۸تئوری های ارتقای اجتماعی	۲-۲-۱
۲۸تئوری تغییر و پاسخ	۲-۲-۳
۲۹تئوری اشاعه و عقب افتادگی فرهنگی	۲-۲-۳
۳۰تئوری نوگرایی	۲-۲-۴
۳۱مدل متغیرهای بینابین	۲-۲-۵
۳۳عوامل مؤثر بر باروری	۲-۳
۳۳عوامل ارادی مؤثر بر باروری	۲-۳-۱
۳۴سن ازدواج	۲-۲-۱-۱
۳۴طول دوره ازدواج	۲-۲-۱-۲
۳۵ساخت سنی و جنسی	۲-۲-۱-۳
۳۵مرگ و میر اطفال	۲-۲-۱-۴
۳۶تولد اولین فرزند	۲-۲-۱-۵
۳۶فاصله بین فرزندان	۲-۲-۱-۶

۳۶ ۲-۲-۳-۱-۷- شمار فرزندان
۳۷ ۲-۲-۳-۲- عوامل غیرارادی موثر بر باروری
۳۷ ۲-۲-۳-۱- سنت‌ها و ارزش‌ها
۳۸ ۲-۲-۳-۲- اعتقادات مذهبی
۳۸ ۲-۲-۳-۳- اندازه ایده آل خانواده، مفهوم خانواده و نظام خویشاوندی
۳۹ ۲-۲-۳-۴- شرایط اقتصادی-اجتماعی
۴۰ ۲-۲-۳-۵- رجحان جنسی
۴۰ ۲-۲-۳-۶- در آمد والدین و هزینه اقتصادی فرزندان:
۴۱ ۲-۲-۳-۷- اشتغال
۴۲ ۲-۲-۳-۸- تحصیلات
۴۳ ۲-۲-۴- سیاست‌های جمعیتی
۴۴ ۲-۲-۴-۱- انواع سیاست‌های جمعیتی
۴۵ ۲-۲-۴-۲- اهداف کمی و کیفی سیاست‌های جمعیتی
۴۶ ۲-۲-۵- جمعیت و تحولات باروری
۴۶ ۲-۲-۵-۱- جمعیت و تحولات باروری در جهان
۴۶ ۲-۲-۵-۱-۱- عوامل زمینه ساز رشد ناچیز جمعیت در ادوار گذشته
۴۷ ۲-۲-۵-۱-۲- تغییرات در توزیع نسبی جمعیت قاره‌ها از ۱۶۵۰ تا ۱۹۰۰
۴۷ ۲-۲-۵-۱-۳- تغییرات در توزیع نسبی جمعیت قاره‌ها از ۱۹۰۰ تا ۲۰۰۷
۴۷ ۲-۲-۵-۲- جمعیت و تحولات باروری در ایران
۵۱ ۲-۳- سوالات تحقیق:
۵۲ ۲-۴- فرضیه‌های تحقیق
۵۳ ۲-۵- تعاریف نظری و عملیاتی متغیرها:
۵۴ ۲-۵-۱- تعریف مفهومی (نظری) متغیرهای مستقل:
۵۵ ۲-۵-۲- تعریف مفهومی (نظری) متغیرهای وابسته:
۵۵ ۲-۵-۳- تعریف عملیاتی متغیرهای مستقل:
۵۶ ۲-۵-۴- تعریف عملیاتی متغیرهای وابسته
	فصل سوم: روش اجرای تحقیق
۵۸ ۳-۱- جامعه آماری:

۵۸۲-۳- حجم نمونه
۵۹۳-۳- روش نمونه‌گیری
۶۱۴-۳- روش تحقیق
۶۱۵-۳- ابزار گردآوری داده‌ها
۶۲۶-۳- اعتبار و روایی تحقیق
	فصل چهارم: بیان یافته‌ها
۶۵۴-۱- مقدمه
۹۵الف: متغیرهای جمعیتی و باروری
۹۷ب: متغیرهای اجتماعی و فرهنگی و باروری
۱۰۰ت: متغیرهای اقتصادی و باروری
	فصل پنجم: نتیجه‌گیری
۱۱۱۵-۱- بحث و نتیجه‌گیری
۱۱۸۵-۲- بیان پیشنهادات تحقیق
۱۱۸۵-۲-۱- بیان پیشنهادات کاربردی تحقیق
۱۱۸۵-۲-۱-۱- آماده‌سازی افراد برای ازدواج
۱۱۹۵-۲-۱-۲- تامین خدمات پس از ازدواج
۱۱۹۵-۲-۲- بیان پیشنهادات پژوهشی تحقیق
۱۲۰۵-۳- بیان محدودیت‌های تحقیق
۱۲۱منابع فارسی
۱۲۷پیوست‌ها

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۱-۴) مقایسه محل سکونت زنان در دو گروه مورد مطالعه.....	۶۶
جدول ۲-۱-۴) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت سکونت دردوگروه مورد مطالعه	۶۶
جدول ۱-۲-۴) مقایسه نوع خانواده زنان در دو گروه مورد مطالعه.....	۶۷
جدول ۲-۲-۴) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت نوع خانواده دردوگروه	مورد مطالعه.....
جدول ۱-۳-۴) مقایسه فاصله ی سن زوجین در دو گروه مورد مطالعه.....	۶۸
جدول ۲-۳-۴) نتایج آزمون مانست برای بررسی معنی داری تفاوت فاصله سنی زوجین دردوگروه	مورد مطالعه.....
جدول ۱-۴-۴) مقایسه مذهب زنان در دو گروه مورد مطالعه.....	۶۹
جدول ۲-۴-۴) نتایج آزمون فیشر برای بررسی معنی داری تفاوت مذهب زوجین دردوگروه	مورد مطالعه.....
جدول ۱-۵-۴) مقایسه سطح تحصیلات زوجین در دو گروه مورد مطالعه.....	۷۱
جدول ۲-۵-۴) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت تحصیلات زنان دردوگروه	مورد مطالعه.....
جدول ۳-۵-۴) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت تحصیلات همسران زنان	دردوگروه مورد مطالعه.....
جدول ۱-۶-۴) مقایسه وضعیت شغل زنان در دو گروه مورد مطالعه.....	۷۴
جدول ۲-۶-۴) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت اشتغال زنان دردوگروه	مورد مطالعه.....
جدول ۳-۶-۴) مقایسه نوع شغل زنان در دو گروه مورد مطالعه.....	۷۵
جدول ۴-۶-۴) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت نوع شغل زنان دردوگروه	مورد مطالعه.....
جدول ۵-۶-۴) مقایسه نوع شغل همسر زنان در دو گروه مورد مطالعه.....	۷۶

- جدول ۴-۶-۶) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت نوع شغل همسرزنان دردوگروه مورد مطالعه..... ۷۷
- جدول ۴-۷-۱) مقایسه سطح درآمد خانوار در دو گروه مورد مطالعه..... ۷۸
- جدول ۴-۷-۲) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت درآمد خانوار دردوگروه مورد مطالعه..... ۷۹
- جدول ۴-۸-۱) مقایسه وضعیت بیمه در دو گروه مورد مطالعه..... ۸۰
- جدول ۴-۸-۲) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت وضعیت بیمه دردوگروه مورد مطالعه..... ۸۰
- جدول ۴-۹-۱) مقایسه نوع ازدواج زنان در دو گروه مورد مطالعه..... ۸۱
- جدول ۴-۹-۲) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت نوع ازدواج دردوگروه مورد مطالعه..... ۸۲
- جدول ۴-۱۰-۱) مقایسه تعداد ازدواج زنان در دو گروه مورد مطالعه..... ۸۳
- جدول ۴-۱۰-۲) نتایج آزمون کای دوبرای بررسی معنی داری تفاوت تعداد ازدواج دردوگروه مورد مطالعه..... ۸۳
- جدول ۴-۱۱-۱) مقایسه سن اولین ازدواج در دو گروه مورد مطالعه..... ۸۴
- جدول ۴-۱۱-۲) نتایج آزمون χ^2 مستقل برای بررسی معنی داری تفاوت سن اولین ازدواج دردوگروه مورد مطالعه..... ۸۴
- جدول ۴-۱۲-۱) مقایسه سن اولین بارداری در دو گروه مورد مطالعه..... ۸۵
- جدول ۴-۱۲-۲) نتایج آزمون χ^2 مستقل برای بررسی معنی داری تفاوت سن اولین بارداری دردوگروه مورد مطالعه..... ۸۵
- جدول ۴-۱۳-۱) مقایسه تعداد فرزندان در دو گروه مورد مطالعه..... ۸۶
- جدول ۴-۱۳-۲) نتایج آزمون χ^2 مستقل برای بررسی معنی داری تفاوت تعداد فرزندان دردوگروه مورد مطالعه..... ۸۶
- جدول ۴-۱۴-۱) مقایسه نگرش تعداد مطلوب فرزندان هنگام ازدواج در دو گروه مورد مطالعه..... ۸۷
- جدول ۴-۱۴-۲) نتایج آزمون χ^2 مستقل برای بررسی معنی داری تفاوت نگرش تعداد مطلوب فرزندان هنگام ازدواج دردوگروه مورد مطالعه..... ۸۷
- جدول ۴-۱۵-۱) مقایسه فاصله ی بین اولین ازدواج و اولین بارداری در دو گروه مورد مطالعه..... ۸۸

بارداری دردو گروه مورد مطالعه.....	۸۸
جدول ۴-۱۶ (۱) مقایسه استفاده از روش پیشگیری از بارداری قبل از اولین حاملگی دو گروه مورد مطالعه.....	۸۹
جدول ۴-۱۶ (۲) نتایج آزمون کای دو برای بررسی معنی داری تفاوت استفاده از روش پیشگیری از بارداری قبل از اولین حاملگی دردو گروه مورد مطالعه.....	۹۰
جدول ۴-۱۷ (۱) مقایسه ترجیح جنسی به نفع فرزندپسر در زنان دو گروه مورد مطالعه.....	۹۱
جدول ۴-۱۶ (۲) نتایج آزمون کای دو برای بررسی معنی داری تفاوت ترجیح جنسیتی به نفع پسر دردو گروه مورد مطالعه.....	۹۲
جدول ۴-۱۸ (۱) مقایسه دلایل تعداد فرزند موجود در زنان دو گروه مورد مطالعه.....	۹۳
جدول ۴-۱۹.....	۹۵
جدول ۴-۲۰.....	۹۵
جدول ۴-۲۱.....	۹۵
جدول ۴-۲۲.....	۹۷
جدول ۴-۲۳.....	۹۷
جدول ۴-۲۴.....	۹۷
جدول ۴-۲۵.....	۱۰۰
جدول ۴-۲۶.....	۱۰۰
جدول ۴-۲۷.....	۱۰۰

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۴-۱- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و بالارفتن هزینه زندگی.....	۱۰۲
نمودار ۴-۲- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و تربیت صحیح فرزند.....	۱۰۲
نمودار ۴-۳- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و ناامنی اجتماعی.....	۱۰۳
نمودار ۴-۴- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و کمبود وقت و مشغله.....	۱۰۳
نمودار ۴-۵- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و امکانات رفاهی بیشتر.....	۱۰۴
نمودار ۴-۶- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و اعتیاد همسر.....	۱۰۴
نمودار ۴-۷- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و نداشتن امنیت شغلی.....	۱۰۵
نمودار ۴-۸- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و رعایت فاصله فرزندان.....	۱۰۵
نمودار ۴-۹- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و آسایش، راحتی و رفاه خانواده.....	۱۰۶
نمودار ۴-۱۰- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و ازدست دادن هیكل.....	۱۰۶
نمودار ۴-۱۱- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و بالارفتن هزینه های فراغتی.....	۱۰۷
نمودار ۴-۱۲- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و سرزنش بخاطر فرزند بیشتر.....	۱۰۷
نمودار ۴-۱۳- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و داشتن پشتوانه در آینده.....	۱۰۸
نمودار ۴-۱۴- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و جلوگیری از تنهایی والدین در پیری.....	۱۰۸
نمودار ۴-۱۵- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و تغییر سیاست کشور.....	۱۰۹
نمودار ۴-۱۶- توزیع دو گروه بر حسب تعداد فرزند کنونی و عدم دسترسی به وسایل پیشگیری از بارداری.....	۱۰۹

چکیده

زمینه و هدف: باروری، مرگ و میر و مهاجرت از عناصر پویای تحلیل جمعیت هستند در بسیاری از نقاط دنیا باروری به لحاظ واکنش های دموگرافیکی، نسبت به دیگر عناصر از اهمیت وافری برخوردار می باشد، زیرا سطح باروری که در گذشته تقریباً ثابت بود اکنون کاهش بسیاری یافته و رشد جمعیت نیز به تبع آن کم شده است. دانستن الگوی تغییرات باروری و سمت و سوی آینده آن در هر کشوری می تواند از اهمیت بالایی برای برنامه ریزی های کشوری برخوردار باشد لذا این مطالعه با هدف مقایسه عوامل مرتبط بر باروری در زنان همسر دار ۳۴-۳۰ با ۶۴-۶۰ ساله سنندج انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه مقطعی تعداد ۴۰۰ نفر از زنان ۳۴-۳۰ و ۶۴-۶۰ ساله شرکت داشتند. در ۴ روستا و ۳ منطقه شهری (مرفه، متوسط و ضعیف) نمونه گیری نسبتی انجام شد داده های مورد نیاز از طریق مصاحبه و با استفاده از ابزار پرسشنامه جمع آوری گردید برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار SPSS ۱۸، تست های آماری کای دو، t، تست، فیشر و رگرسیون استفاده شد جهت فرموله کردن موضوع و تدوین فرضیات از مطالعات نظری در حوزه های جامعه شناسی و جمعیت شناسی از جمله نظریه های جمعیتی باروری و طرفداران و مخالفان آن، نظریه های اقتصادی، اجتماعی همچون تئوری های نابرابری جنسیتی بازار کار و تبیین دیدگاهها با توجه به مدل های لینشتاین، گری بکر، درآمد نسبی استرلین و نظریه های فرهنگی باروری مانند تئوری نوگرایی، تئوری متغیرهای بینابینی و... بهره گیری شده است.

یافته ها: نتایج این مطالعه نشان داد که بین مذهب زنان، مذهب همسر، سطح تحصیلات زنان و همسر، شغل همسر، میزان درآمد و روش پیشگیری قبل از اولین بارداری بین دو گروه مورد مطالعه ارتباط معنی دار آماری وجود دارد ($P < 0/05$). اما بین محل سکونت، شغل، نوع خانواده، نوع ازدواج، تعداد ازدواج و ترجیح جنسی فرزندان تفاوت معنی داری آماری مشاهده نشد.

نتیجه گیری: سن ازدواج، سطح تحصیلات و استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری با میزان باروری زنان ارتباط دارد که بر اهمیت نقش آموزش و تحصیلات در باروری زنان تاکید می نماید. این متغیر می تواند به طور مستقیم و غیرمستقیم بر روی باروری تاثیر گذار باشد.

کلیدواژه: میزان باروری، سن ازدواج، تحصیلات، استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری

مقدمه

مسائل و تغییرات نسلی در حوزه‌های ازدواج، باروری و خانواده یکی از محورهای عمده تحقیقات جمعیت‌شناسی در سالیان اخیر بوده است. در عصر تحولات پرشتاب اجتماعی و تغییرات سریع فرهنگی، تفاوت‌های بین‌نسلی در نگرش‌ها منجر به ایجاد شکاف و فاصله بین نسل‌ها می‌گردد و باعث می‌شود که هر نسل فلسفه و شیوه زندگی متفاوتی پیدا کند. در گذشته، جوامع کمتر در معرض تغییر بوده و در نتیجه تمایزات و تفاوت‌های نگرشی نیز کمتر بود و پسران همانند پدران و دختران همانند مادران فکر و رفتار می‌کردند؛ اما امروزه، جوامع در معرض تغییرات سریع قرار گرفته‌اند و تفاوت میان نسل‌ها آن‌چنان عمیق گردیده که زمینه مهمی را برای شکاف‌های اجتماعی در درون جوامع فراهم آورده است.

در دوره تغییرات سریع فرهنگی و اجتماعی، جامعه شاهد بیشترین واگرایی و انشعاب بین نسل‌هاست و موضوع تفاوت‌های بین‌نسلی اهمیت ویژه‌ای یافته است. مدل کوهورتی تغییر اجتماعی (Cf. Ryder, ۱۹۶۵)، که بر تفاوت‌های سنی در رابطه با رفتارها و ارزش‌های خانواده نیز منطبق است (Thornton, ۱۹۸۹: P۸۷۴)، بر این موضوع اشاره دارد که نسل‌های جوان‌تر با پذیرش عقاید و ارزش‌های جدید، نقش تعیین‌کننده‌ای را در شکل دادن به تغییرات اجتماعی برعهده می‌گیرند و حال آنکه، نسل‌های قدیمی‌تر با پای‌بندی بیشتر به عقاید و ارزش‌های سنتی جامعه، در برابر تغییرات سریع، مقاومت نشان می‌دهند. به همین خاطر، ارزش‌های خانواده حتی در مواجهه با تغییرات پرشتاب اجتماعی - جمعیتی نیز گرایش به تغییر تدریجی دارند.

تسریع و تسهیل تکاپوی جهانی به لحاظ شناخت و آگاهی یافتن از واکنش‌های جمعیتی و رابطه‌ی آن با سایر عوامل در زمره‌ی نیازهای اصلی جامعه جهانی برای دستیابی به توسعه‌ی پایدار است.

باروری، مرگ و میر و مهاجرت از عناصر پویای تحلیل جمعیت هستند در بسیاری از نقاط دنیا باروری به لحاظ واکنش‌های دموگرافیکی، نسبت به دیگر عناصر از اهمیت وافر برخوردار می‌باشد، زیرا سطح باروری که در گذشته تقریباً ثابت بود اکنون کاهش بسیاری یافته و رشد جمعیت نیز به تبع آن کم شده است. یکی از مولفه‌های مهم در برنامه‌ریزی‌های مربوط به سلامت و آموزش هر جامعه، آمار

و روندهای باروری در آن جامعه است. دانستن الگوی تغییرات باروری و سمت و سوی آینده آن در هر کشوری می تواند از اهمیت بالایی برای برنامه ریزی های کشوری برخوردار باشد.

این مطالعه به عنوان پایان نامه کارشناسی ارشد بر روی ۴۰۰ نفر (۲۰۰ نفر از زنان همسر دار ۳۰-۳۴ ساله و ۲۰۰ نفر از زنان ۶۰-۶۴ ساله) شهرستان سنندج در تیرماه سال ۱۳۹۲ انجام شد.

با توجه به اینکه سیاست های اخیر جمعیتی در ایران افزایش باروری تا سطح جایگزینی (میزان باروری کلی معادل ۲,۱) می باشد، هدف این پژوهش مقایسه عوامل مرتبط بر باروری در زنان همسر دار ۳۰-۳۴ با ۶۰-۶۴ ساله بود؛ بدین منظور که تفاوت های بین دونسل را مقایسه کنیم و ببینیم که سن ازدواج، سن اولین بارداری، تحصیلات، محل سکونت دونسل در تعداد باروری تاثیر داشته یا خیر؟ خواست دونسل نسبت به جنسیت فرزند چیست؟ آیا جنسیت فرزند برای آنها آنقدر مهم است که تا رسیدن به جنس دلخواه خودشان به زادآوری ادامه دهند یا خیر؟ آیا تغییر سیاست کشور مبنی بر تشویق افزایش فرزندآوری (به علت کاهش سطح باروری در ایران) در تعداد دلخواه فرزندشان تاثیر داشته است یا خیر؟ آیا عوامل اقتصادی، اجتماعی دونسل در تعداد فرزندان کنونی تاثیر داشته یا خیر؟

حاصل مطالعه در پنج فصل شامل: کلیات تحقیق، مبانی و چارچوب نظری تحقیق، روش اجرای تحقیق، تجزیه و تحلیل داده ها و یافته ها و نتیجه گیری تهیه و تدوین شده است.

فصل اول

کلیات تحقیق